

FORSKNINGSSTRATEGI 2025-2029

Forskning i Oslo universitetssykehus skal flytte kunnskapsgrunnlaget for morgendagens diagnostikk og behandling

Denne forskningsstrategien skal understøtte Oslo universitetssykehus' (OUS) [Utviklingsplan 2040](#) med tilhørende Veikart. Strategien er utarbeidet i regi av Forskningsutvalget ved OUS, i nært samarbeid med Universitetet i Oslo (UiO), OsloMet - storbyuniversitetet og Sentralt brukerutvalg ved OUS. Strategien følges opp gjennom en rullerende sykehusovergripende handlingsplan og klinikkvise handlingsplaner.

Forskning ved Oslo universitetssykehus – en av våre hovedoppgaver

Forskning er grunnpilaren for å utvikle den beste kliniske praksis, og sykehusene i Norge har et hovedansvar for pasientrettet klinisk forskning. Derfor er forskning en av fire hovedoppgaver i sykehus, nedfelt i spesialisthelsetjenesteloven, helseforetaksloven og i vedtektene til OUS. Klinisk forskning omfatter utvikling av nye diagnostikk- og behandlingstilbud, samt vurdering av nytte og skade av ulike behandlingstilbud. Forskning må derfor være tett integrert med pasientbehandling. Sykehusene har også en særskilt rolle ved å bidra til at resultater fra medisinsk grunnforskning kan overføres til diagnostikk og pasientbehandling og omvendt (translasjonsforskning), og som landets største universitetssykehus har OUS et spesielt ansvar for dette. En sterk forsknings- og innovasjonskultur blant ledere og ansatte er i tillegg et viktig fortrinn i å tiltrekke og beholde talent og kompetanse. Kunnskapsutvikling gir gevinster for både pasienter, samfunnet og ansatte, herunder ansattes trivsel og yrkesstolthet. Vår store kliniske aktivitet gir oss betydelige muligheter for forskning, innovasjon og kvalitetsforbedring, noe som er viktig både i et pasientsikkerhetsperspektiv, for å utvikle morgendagens behandling og diagnostikk, og for en mer effektiv og bærekraftig sykehusdrift i en fremtid med forventet mangel på helsepersonell.

Nåsituasjon for forskning ved Oslo universitetssykehus, 2025

OUS er et av Europas største sykehus og har mange av landets ledende kliniske og diagnostiske fagmiljøer, noe som gir unike muligheter for forskning. Evalueringer viser at OUS og er nasjonalt og internasjonalt ledende innen en rekke forskningsfelt. Årlig bidrar OUS til i størrelsesorden 2400 vitenskapelige artikler og 90-100 avlagte doktorgrader, hvilket utgjør om lag halvparten av forskningen ved norske sykehus. Vi har omfattede internasjonalt forskningssamarbeid, med utenlandske medforfattere i om lag 60 prosent av publikasjonene. Om lag 70 prosent av artiklene publiseres sammen med Universitetet i Oslo, som er vår viktigste samarbeidspartner i forskning. Det ble i 2024 utført om lag 1690 forskningsårsverk, fordelt på anslagsvis 3500 ansatte, inkludert støttepersonell. Mange av de involverte har forskning som en deltidsfunksjon kombinert med klinisk arbeid eller forsker i tillegg til full klinisk stilling. Om lag halvparten av forskningsårsverkene er eksternt finansiert gjennom tilslag på konkurranseutsatte midler.

Mål og tiltak som er valgt i denne strategien, baserer seg på en situasjonsanalyse/SWOT-analyse og en systematisk vurdering av gjennomføringen av tidligere forskningsstrategi. Det baseres også på anbefalinger i Norges forskningsråds nasjonale [Evalueringsrapport om medisin og helsefag \(EVALMEDHELSE\)](#), der oppfølging av spesifikke anbefalinger per klinikk vil være viktig i klinikkvise handlingsplaner.

Våre kontinuerlige oppgaver i forskningen

Vi skal levere forskning av fremragende kvalitet og bidra til kunnskapsbasert praksis og beslutninger

Vi skal levere forskning av høy kvalitet innen hele bredden av våre fagområder, fra grunnleggende forskning til klinisk praksis, samtidig som vi i tillegg satser på utvalgte strategiske forskningsområder. Vi skal tilstrebe kvalitet framfor kvantitet, der fagfellevurderinger og evalueringer er viktigere for å vurdere kvalitet. Vi vil vurdere forskningens kvalitet og forskernes bidrag ut fra et bredt spekter av kriterier jf. også [DORA-erklæringen](#). Vi skal bidra til mer kunnskapsbasert praksis og kunnskapsbaserte beslutninger i helsetjenesten og ta i bruk resultater fra vår og andres forskning.

Vi skal ha et aktivt samarbeid med våre brukere

For å bidra til relevant og pasientnyttig forskning, skal vi ha bred involvering av brukere i ulike deler av forskningen og så tidlig som mulig og aktuelt i prosessen. Vi skal involvere brukere på ulike måter og i alle studier der det er mulig og hensiktsmessig. Vi skal sørge for god opplæring og kommunikasjon. Brukerne skal orienteres målrettet og forståelig om resultater i studier der de har bidratt.

Vi skal være en attraktiv og ansvarlig samarbeidspartner og videreutvikle samarbeidet med universiteter, høyskoler, helsetjenesten og næringslivet - nasjonalt og internasjonalt

Vi skal videreutvikle samarbeidet med universiteter og høyskoler gjennom felles faglige møteplasser og forskergrupper, prosjekter og infrastrukturer og legge vekt på organisering og samarbeid som styrker tverrfaglig og tverrprofesjonell forskning. Vi skal ha omfattende samarbeid nasjonalt og internasjonalt, med akademiske miljøer, næringsliv og andre deler av helsetjenestene. Samarbeid med akademiske partnere og finansieringskilder i inn- og utland er avhengig av at vi er en kompetent, langsiktig og forutsigbar samarbeidspartner. Det skal utvises ekstra aktsomhet ved internasjonalt samarbeid med stater Norge ikke har et sikkerhetssamarbeid med. Aktuelle anbefalinger om ansvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid fra norske myndigheter vil alltid legges til grunn.

Vi skal videreutvikle samarbeidet med primærhelsetjenesten, særlig innen forskning på bedre pasientforløp. Tverrfaglig og tverrprofesjonelt samarbeid kan bidra til nye perspektiver og løsninger.

Vi skal ha en sterk og god forskningskultur, som en integrert del av virksomheten

Forskning skal være en integrert del av pasientbehandlingen. Vi skal drive fremragende forskning og pasientbehandling som gjensidig styrker hverandre. Forskning skal gi ny kunnskap som vil lede til bedre diagnostikk, behandling, pleie og forebygging av sykdom. God forskningskultur, -etikk og -integritet skal prege virksomheten og bidra til forskning av høy kvalitet. Vi skal sørge for at våre forskere får kontinuerlig opplæring og oppdatering om konvensjoner, etiske prinsipper og lovgivning for forskning. Mangfold, representativitet og personvern skal ivaretas i forskningen. Likestilling og inkluderende arbeidsmiljø er også viktige forutsetninger for å utvikle gode miljøer og resultater.

Vi skal dele vår kunnskap med samfunnet

Forskningen skal publiseres i fagfellevurderte tidsskrifter. Vi skal formidle og dele forskningsresultater til fagmiljøer, pasienter og samfunn i et egnet språk og i egnede kanaler og bidra til at kunnskap tas i bruk. Vi skal ha en tydelig og kunnskapsbasert stemme i samfunnsdebatten og oppfordre våre forskere til å delta og formidle på ulike måter. Vi vil tilstrebe åpen forskning i publisering gjennom åpen tilgang til artikler, og ved deling av data der det er sikkert og mulig.

Våre strategiske mål for perioden 2025-2029

Mål 1: Drive forskning som forbedrer klinisk praksis

Strategier for å nå målet:

- 1.1 Videreutvikle forskningen i OUS med nødvendig bredde og kvalitet, slik at det understøtter frontlinjeforskning, innovasjon og gjennomgripende endringer i diagnostikk, pleie/omsorg og behandling.
- 1.2 Legge til rette for at OUS skal få større samlet tildeling av eksterne forskningsmidler og som minimum opprettholde intern finansiering. Videre skal vi samordne og effektivisere investeringer og drift av kostbar infrastruktur som kjernefasiliteter, avansert medisinsk utstyr, forskningsbiobanker med mer, slik at vi i samarbeid med UiO utnytter utstyr og kompetanse best mulig.
- 1.3 Forbedre infrastruktur og funksjoner for dataanalyse, datalagring og datadeling og aktivt bruke stordata, med satsing på kunstig intelligens og sekundærbruk av data. Jf. også OUS' strategi for kunstig intelligens og OUS' strategi for persontilpasset medisin. Vi skal videreføre satsingen på kvalitetsregistre og forbedre mulighetene for uttrekk av strukturerte data til forskning fra pasientjournaler.
- 1.4 Stimulere til forskning og utvikling av ny teknologi som kan bidra til bedre ressursutnyttelse og mer effektiv helsetjeneste, herunder samordne forskning innen teknologiutvikling på tvers av fagfelt.
- 1.5 Sørge for bedre utnyttelse av biologisk materiale i forskningsbiobanker, noe som innebærer forsvarlig, effektiv og hensiktsmessig lagring og tilgjengelig oversikt over biobankmaterialet og tilhørende data.
- 1.6 Styrke kulturen for forskning i sykehuset blant alle ansatte, inklusive ledere på alle nivåer, og der det er relevant også i samarbeid med brukere. Det må legges til rette for at aktuelle ansatte får tilrettelagt forskningstid, eventuelt ved frikjøp med eksterne forskningsmidler.

Mål 2: Øke omfang av studier og implementering av forskningsresultater på kort og lang sikt

Strategier for å nå målet:

- 2.1 Øke omfanget av kliniske studier og pasienter inkludert i forskning, i tråd med Nasjonal handlingsplan for kliniske studier (revideres av Helse- og omsorgsdepartementet i 2025/2026).
- 2.2 Øke omfanget av helsetjenesteforskning, herunder forskning og teknologiutvikling knyttet til både pasienter, pasientsikkerhet, behandlingsforløp, personellbesparende løsninger, samt problemstillinger knyttet til overdiagnostikk/overbehandling, plattformstudier med mer.
- 2.3 Styrke omfang og kvalitet av translasjonsforskningen, herunder støtte nysgjerrighetsdrevet, grunnleggende og langsiktig forskning, samt knytte basalfag og klinikk tett sammen.
- 2.4 I større grad ta i bruk diagnostikk og behandling som er understøttet av solid vitenskapelig evidens, herunder slutte med diagnostikk og behandlinger som er dokumentert lite hensiktsmessig.
- 2.5 Bidra til at forskningsresultater formidles til pasienter, brukerorganisasjoner og befolkningen. Nyte-kostnadsanalyser bør også benyttes i denne sammenheng der det er aktuelt.

Mål 3: Systematisk karriereutvikling av forskere og målrettet rekruttering

Strategier for å nå målet:

- 3.1 Videreutvikle gode forskningsmiljøer som er konkurransedyktige i rekruttering av talent og kompetanse, både nasjonalt og internasjonalt.
- 3.2 Tilrettelegge bedre for forskning i kliniske miljøer, herunder legge stor vekt på forskningserfaring og forskningsinteresse ved rekruttering av ledere for enheter der forskning skal/bør gjennomføres. Ledere må være gode rollemodeller og premissleverandører for prioritering av forskning og forskerkarrierer.
- 3.3 Videreutvikle sykehusets og klinikkenes satsing på forskningsledelse og karriereutviklingstiltak, i samarbeid med UiO og OsloMet.
- 3.4 Legge til rette for at flere fortsetter en aktiv forskerutdanning etter endt doktorgrad, eksempelvis ved å fordele veilederoppgaver på flere personer, og utvikle attraktive karriereveier for forskning.

Mål 4: Investere i forskningsbasert innovasjon

Strategier for å nå målet:

- 4.1 Øke innovativ evne, idetilfang og kommersialisering fra egen forskning gjennom styrket innovasjonskompetanse og innovasjonskultur i klinikkene, herunder kjennskap til relevante retningslinjer. Dette skal vi gjøre i nært samarbeid med vårt teknologioverføringsselskap Inven2 AS, og gjennom utvidet samhandling mellom kliniske miljøer, forskningsmiljøer og næringsliv.
- 4.2 Øke forskningsmiljøenes inntekter fra innovasjon og næringslivssamarbeid som supplerende finansieringskilde til videre forskning og innovasjon i klinikkene.
- 4.3 Styrke forskningsbasert tjenesteinnovasjon og teknologiutvikling som bidrar til effektivisering og forbedring av behandling, diagnostikk, rehabilitering og forebygging.

Mål 5: Utvikle organisasjonsstrukturer for forskning i et OUS i endring, i samarbeid med UiO

Strategier for å nå målet:

- 5.1 Sikre god organisering av eksperimentell, diagnostisk og klinisk forskning, i tett samarbeid med UiO, og i lys av organisasjonsutviklingen i OUS og planlegging av nye bygg, herunder Livsvitenskapsbygget.
- 5.2 Videreutvikle forskningsbiobankvirksomheten, herunder organisering, drift, finansiering og sykehusintegret biobanking.
- 5.3 I samarbeid med UiO sørge for bedre samordning av forsøksdyravdelingene ved OUS og UiO, mer effektiv utnyttelse av infrastruktur og bedre samlet tilbud til forskerne.